

Накратко за КПИ

**Европейски комитет за
предотвратяване на изтезанията
и нечовешкото или унижително
отнасяне или наказание (КПИ)**

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Предотвратяване на лошото отнасяне с лица, лишени от свобода в Европа

КПИ организира посещения в местата за лишаване от свобода, за да оцени как са третирани лишените от свобода лица. Такива места са затворите, учрежденията за задържане на непълнолетни лица, полицейските управления, центровете за задържане на имигранти, психиатричните болници, домовете за социални грижи и др.

Делегациите на КПИ имат право на неограничен достъп до местата за лишаване от свобода и право за движение без ограничения в такива места. Те разговарят без свидетели с лишените от свобода и общуват свободно с всеки, който може да им предостави информация.

След всяко посещение КПИ изпраща подробен доклад до съответната държава. В този доклад се включват констатациите на КПИ и неговите препоръки, коментари и искания за информация. КПИ също така очаква да получи от правителството подробен отговор по повдигнатите в доклада въпроси. Тези доклади и отговори са част от постоянния диалог на Комитета със съответната държава.

Пълното наименование на КПИ е „Европейски комитет за предотвратяване на изтезанията и нечовешкото или унижително отнасяне или наказание“. Това подчертава две важни характеристики: първо, той е европейски по своя обхват, и второ, обхваща не само „изтезанията“, но и цял ред ситуации, които могат да бъдат квалифицирани като „нечовешко или унижително отнасяне или наказание“.

Система от посещения

Посещенията се извършват от делегации, които обикновено се състоят от няколко членове на КПИ, придружавани от сътрудници от секретарията на Комитета и ако е необходимо, от допълнителни експерти и преводачи.

Делегациите на КПИ извършват периодични посещения (обикновено веднъж на всеки четири години), а при необходимост се осъществяват и допълнителни „ad hoc“ посещения.

Комитетът трябва да уведоми съответната държава, че възнамерява да направи посещение. След уведомлението делегацията на КПИ може по всяко време да посети всяко място, където могат да се намират хора, лишени от свобода.

Сътрудничество и поверителност

Принципите на сътрудничество и на поверителност са закрепени в международната конвенция, на базата на която е създаден КПИ.

- ▶ Сътрудничеството с националните органи е в центъра на работата на КПИ, тъй като целта на Комитета е да защитава лишените от свобода, а не да осъжда държавите за злоупотреби.
- ▶ Друга характеристика на работата на КПИ е поверителността: констатациите на Комитета, неговите доклади и отговорите на правителствата по принцип са поверителни. Независимо от това, голям обем информация за работата на КПИ се намира в публичен достъп.

Публикации

- ▶ Всяка държава може да поиска докладът по посещението на КПИ да бъде публикуван, заедно с отговора на съответното правителство. До този момент, преобладаващият брой държави са решили да публикуват тези документи.
- ▶ Ако дадена държава не сътрудничи или отказва да подобри положението в светлината на препоръките на КПИ, Комитетът може да реши да направи публично изявление.
- ▶ Освен това КПИ изготвя общ доклад за своята дейност, който се публикува ежегодно.

Структура на КПИ

- ▶ Членовете на КПИ са независими и безпристрастни експерти от редица области, включително юристи, лекари, специалисти по въпроси, свързани със затворите или полицията.
- ▶ Комитетът на министрите на Съвета на Европа избира по един член на КПИ от всяка държава страна по Конвенцията. Членовете работят в лично качество (тоест, не представляват държавата, от името на която са избрани). С цел гарантиране на независимостта, членовете на КПИ не посещават държавата, от името на която са избрани.
- ▶ Секретариатът на КПИ е част от Съвета на Европа.

История

- ▶ КПИ е създаден на базата на Европейската конвенция за предотвратяване на изтезанията и нечовешкото или унижително отнасяне или наказание, влязла в сила през 1989 година.
- ▶ Тази конвенция се позовава на член 3 от Европейската конвенция по правата на човека, който гласи: „Никой не може да бъде подложен на изтезания или нечовешко или унижително отнасяне или наказание“.
- ▶ КПИ не е разследващ орган, а представлява несъдебен превантивен механизъм за защита на лишените от свобода лица от изтезания и други форми на недопустимо отнасяне. По този начин той допълва съдебната система на Европейския съд по правата на човека.

Ратификации

- ▶ Конвенцията е ратифицирана от 47-те държави-членки на Съвета на Европа.
- ▶ Комитетът на министрите на Съвета на Европа може да покани държави, които не са членки на организацията, да се присъединят към Конвенцията.

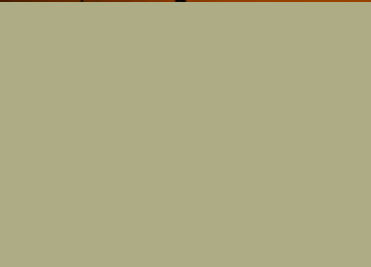
Допълнителна информация

- ▶ Докладите от посещенията на КПИ, отговорите на правителствата, публичните изявления и общите доклади на Комитета са достъпни на уебсайта на КПИ.
- ▶ КПИ е разработил стандарти относно третирането на лишените от свобода лица. Резюме на тези стандарти е публикувано в брошурата „Стандартите на КПИ“.
- ▶ Повече подробности за мандата и методите на работа на КПИ могат да бъдат намерени в текста на Европейската конвенция за предотвратяване на изтезанията и нечовешкото или унижително отнасяне или наказание, и Обяснителния доклад към нея.

За връзка

Secretariat of the CPT
Council of Europe
F-67075 Strasbourg Cedex
France

Интернет: www.cpt.coe.int
E-mail: cptdoc@coe.int
Тел.: +33 (0)3 88 41 39 39
Факс: +33 (0)3 88 41 27 72

www.coe.int

Съветът на Европа е водещата организация за защита на правата на човека на континента. Той има 47 държави-членки, сред които са 28-те членки на Европейския съюз. Всички държави-членки на Съвета на Европа са подписали Европейската конвенция за правата на човека, договор, предназначен да защитава правата на човека, демокрацията и върховенството на закона. Европейският съд по правата на човека следи за изпълнението на Конвенцията в държавите-членки.

PREMS 106615

BUL

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE